

IZVOD IZ ZAPISNIKA

S 35. sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Tumačenja odredbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Sjednica održana 17. svibnja 2021. godine.

Čl. 28. st. 1. al. 7.

Da li službenik i namještenik ostvaruje pravo na 2 (dva) radna dana plaćenog dopusta za tromboferezu, tj. postupak davanja krvi u kojem se izdvajaju trombociti staničnim separatorom, a čije je darivanje moguće do 12 puta godišnje?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 9/28.

Dobrovoljno darivanje plazme ne smatra se dobrovoljnim darivanjem krvi iz članka 28. stavka 1. alineje 7. Kolektivnog ugovora.

Čl. 88.

1. Budući da u Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike nema odredbe koja uređuje to pitanje, a opći propisi o radu (čl. 187. Zakona o radu, dalje: ZR) propisuju obvezu da sindikat mora o tomu pisano obavijestiti poslodavca, molimo tumačenje je li sindikat obavezan u pisanom obliku obavijestiti tijelo državne uprave o osobi koja je u tom tijelu sindikalni povjerenik te uživa li sindikalni povjerenik uređene oblike zaštite (primjerice iz čl. 88. Kolektivnog ugovora) tek od dana kada u tom tijelu državne uprave zaprime takvu obavijest?

Ako u skladu s propisima dođe do promjene ustrojstva i djelokruga tijela državne uprave i preuzimanja određenih poslova iz jednog u drugo tijelo državne uprave te posljedično i preuzimanja određenog broja državnih službenika i namještenika iz jednog u drugo tijelo državne uprave, pri čemu se iz jednog u drugo tijelo preuzme i državni službenik/namještenik koji je u tijelu u kojemu je radio prije preuzimanja i bio izabran za sindikalnog povjerenika, je li on i u tijelu državne uprave u koje je preuzet zadržava taj status te je li sindikat obavezan tijelu državne uprave u koje je isti preuzet, nakon preuzimanja o tomu dostaviti obavijest u pisanom obliku?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 1/88.

Sindikat je obavezan u pisanom obliku obavijestiti tijelo državne uprave o osobi koja je u tom tijelu sindikalni povjerenik, a sindikalni povjerenik uživa zaštitu iz čl. 88. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike od dana kada sindikat uputi takvu obavijest tijelu državne uprave. U slučaju potrebe premještaja na drugo radno mjesto suglasnost se traži od Sindikata, te je Sindikat ovlašten dati ili uskratiti istu.

2. U slučaju potrebe premještaja na drugo radno mjesto (čl. 88. st. 1. Kolektivnog ugovora) molimo tumačenje o tomu tko tijelu državne uprave daje suglasnost za takav premještaj (tj. kako tumačiti riječi „bez njegove suglasnosti“, daje li takvu suglasnost sindikat ili državni službenik - sindikalni povjerenik za koga postoji potreba premještaja)?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 2/88.

Ako u skladu s propisima dođe do promjene ustrojstva i djelokruga tijela državne uprave i preuzimanja određenih poslova iz jednog u drugo tijelo državne uprave te

posljedično i preuzimanja određenog broja državnih službenika i namještenika iz jednog u drugo tijelo državne uprave, pri čemu se iz jednog u drugo tijelo preuzme i državni službenik/namještenik koji je u tijelu u kojemu je radio prije preuzimanja i bio izabran za sindikalnog povjerenika, taj povjerenik i u tijelu državne uprave u koje je preuzet zadržava taj status te sindikat nije obvezan tijelu državne uprave u koje je isti preuzet, nakon preuzimanja o tome dostaviti obavijest u pisanom obliku, osim u slučaju korištenja prava sindikalnog povjerenika.

3. Budući da odredbama Kolektivnog ugovora nije uređeno koliko sindikalnih povjerenika određenog sindikata koji djeluju u nekom tijelu državne uprave uživa posebnu zaštitu (primjerice, prema čl. 88. st. 1. Kolektivnog ugovora), a prema općim propisima o radu (čl. 188. st. 4. te čl. 142. st. 1. Zakona o radu) takvu zaštitu uživa najmanje jedan sindikalni povjerenik, a najveći broj sindikalnih povjerenika koji uživaju takvu zaštitu određuje se odgovarajućom primjenom odredbi Zakona o radu o broju članova radničkog vijeća u odnosu na broj sindikalno organiziranih radnika kod toga poslodavca, molimo tumačenje je li se broj sindikalnih povjerenika koji u nekom tijelu državne uprave uživa navedenu zaštitu određuje u skladu s tim odredbama Zakona o radu?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 3/88.

Broj sindikalnih povjerenika koji u nekom tijelu državne uprave uživaju navedenu zaštitu ne određuje se sukladno odredbama Zakona o radu o broju članova radničkog vijeća. Svi povjerenici reprezentativnih sindikata ostvaruju pravo iz čl. 88. Kolektivnog ugovora.

Čl. 49.

Smatra li se osigurana odgovarajuća prehrana ona koja je osigurana isključivo na teret poslodavca ili i ona koja je osigurana na teret organizatora seminara, stručnog savjetovanja i slično, a prilikom umanjenja dnevnice sukladno članku 49. stavku 3. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj od 6/49 od 2. lipnja 2020. godine te daje sljedeći odgovor:

Prilikom primjene pravila o umanjenju dnevnice iz članka 49. stavka 3. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike nije odlučno tko je osigurao odgovarajuću prehranu, nego da trošak prehrane nije na teret državnog službenika odnosno namještenika.

Čl. 35.

U Ministarstvu radim od 1. travnja 2016. godine te mi je rješenjima o rasporedu priznat ukupno ostvaren staž u Republici Hrvatskoj, no ne i staž u trajanju od 5 godina ostvaren u Kanadi u razdoblju od 1996. godine do 2001. godine.

Dana 22. siječnja 2018. godine pisanim putem sam od Glavnog tajništva zatražila ispravak ukupno priznatih godina radnog staža, u kojem sam navela sljedeće:

- Radni staž ostvaren u inozemstvu reguliran je međunarodnim ugovorima (sporazumima),
- Prava koja ovise o trajanju navršenog mirovinskog staža stječu se na osnovu zbrajanja staža navršenog u Republici Hrvatskoj i stranoj državi. Radni staž računa se u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% po godini, pod uvjetom da se isti staž računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, odnosno ako je to regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske (jedan od takvih ugovora o socijalnom osiguranju Republika Hrvatska je potpisala s Kanadom dana 18. studenog 1998. godine).
- Temeljem međunarodnog sporazuma, staž ostvaren u inozemstvu priznat mi je od strane Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kao radni staž od 5 godina, odnosno kao staž osiguranja za mirovinu te mi je isti upisan u radnu knjižicu dana 12. ožujka 2002. godine.

- Međunarodno su ugovori o socijalnom osiguranju, prema Ustavu Republike Hrvatske, dio unutarnjeg pravnog poretka, a po snazi su iznad zakona te, prema tome, imaju prednost pred domaćim zakonodavstvom.

Međutim, Glavno tajništvo mi je prosljedilo tumačenje Zajedničke komisije br. 4/35 od 5. prosinca 2018. godine, iz kojeg proizlazi da se inozemni radni staž ne uračunava u radni staž državnih službenika i namještenika u smislu odredbe članka 35. stavka 2. Kolektivnog ugovora kojim se utvrđuje pravo na uvećanje plaće za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža.

Smatram da iz navedenog tumačenja nije razvidno temeljem kojeg zakona, propisa, pravilnika ili drugog relevantnog pravnog dokumenta je doneseno takvo tumačenje.

Naime, Zajedničko povjerenstvo za tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama donijelo je sljedeća tumačenja tog Ugovora:

- Tumačenje br. 50/2014:

„Staż proveden u inozemstvu računa se u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% po godini, samo pod uvjetom da se isti staž računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, dakle ako je to tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i pojedinih drugih država, ili se radi o stažu u zemljama Europske unije nakon 1. srpnja 2013. godine.“

- Tumačenje br. 203/2016 od 6. listopada 2016. godine:

„Staż proveden u inozemstvu računa se u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% po godini, samo pod uvjetom da se isti staž računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, dakle ako je to tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i pojedinih drugih država, ili se radi o stažu u zemljama Europske unije nakon 1. srpnja 2013. godine. Postupak za utvrđivanje i priznavanje radnog staža vodi se putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.“

- Tumačenje br. 27/18 od 5. lipnja 2018. godine:

„Staż proveden u inozemstvu računa se u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% po godini, samo pod uvjetom da se isti staž računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, dakle ako je to tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i pojedinih drugih država, ili se radi o stažu u zemljama Europske unije nakon 1. srpnja 2013. godine.“

Iz navedenih tumačenja, koja imaju pravnu snagu i učinke Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, sukladno članku 19. tog Ugovora, razvidno je da Zajedničko povjerenstvo za tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama smatra da se staž proveden u inozemstvu računa u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% po godini.

Imajući u vidu prethodno navedeno, te s obzirom na odredbu članka 109. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, molim još jednom razmotriti navedenu problematiku te dostaviti tumačenje čiji sadržaj će biti sukladan međunarodnim sporazumima i relevantnom domaćem zakonodavstvu. a sve kako bi mi se staž i plaća adekvatno obračunali.

U vezi navedenog upita Komisija ostaje kod Tumačenja broj 4/35 od 5. prosinca 2018. godine.

Čl. 53.

Za vrijeme trajanja posebne organizacije rada uzrokovane virusom COVID-19, dolazim na posao svaki drugi tjedan.

Sukladno Odluci Ministarstva uprave i pravosuđa, imam pravo na naknadu prijevoza za dane kada sam dolazila na posao, ali ne znam kako drugačije bi se ta naknada u mom slučaju mogla izračunati osim po cijeni stvarnog koštanja karte na relaciji na kojoj putujem, a ona dnevno

iznosi 48,00 kuna (u oba smjera) plus 5,20 kuna nadoknade zbog udaljenosti do stanice međumjesnog prijevoza.

Nigdje nisam uspjela pronaći da je način izračuna propisan tako da se cijena moje mjesečne karte dijeli sa brojem dana u mjesecu i množi sa stvarnim brojem dana dolaska na posao. Naime, poslodavac mi na navedeni način isplaćuje prijevoz u mjesecima kada radim kod kuće.

Na taj način cijena karte ispada daleko manja od stvarne cijene.

Budući da je karta u mojem slučaju skuplja (ako radim minimalno 10 dana u mjesecu, što i jesam u svibnju i prosincu 2020. godine te u siječnju 2021. godine) od cijene mjesečne karte, kupujem mjesečnu kartu te smatram da imam pravo ili na tu naknadu ili na stvarnu cijenu pojedinačne karte.

Napominjem da prijevoznik Autoturist-Samoborčak nema mogućnost kupnje polovične mjesečne karte.

Slijedom navedenog, kojim aktom, kada i gdje je propisan način izračuna prijevoza, kao što ga moj poslodavac meni izračunava i isplaćuje, budući da sam istim oštećena za sada već više od 500 kuna.

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 6/53 od 21. ožujka 2018. godine te Tumačenje broj 18/53 od 30. svibnja 2019. godine.

Čl. 7.

Odnosi li se članak 7. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike i na službenike koji su zasnovali radni odnos, tj. koji su primljeni u državnu službu bez provedbe javnog natječaja, sukladno članku 15. stavku 3. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, br. 27/01)?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 9/7 od 26. ožujka 2021. godine.

Čl. 49.

Da li se polaganje državnog ispita (kada je službeniku rješenjem Suda utvrđena obveza polaganja državnog ispita) smatra službenim putovanjem, te da li službeniku pripadaju troškovi putovanja (npr. trošak autobusne karte, benzina, dnevnice, spavanja i sl.)?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 7/49.

Odlazak na polaganje državnog ispita ne smatra se službenim putem, već je Kolektivnim ugovorom utvrđeno pravo na plaćeni dopust, dok je pravo na naknadu troškova regulirano posebnim propisom o službeničkim odnosima, za čije je tumačenje nadležno resorno ministarstvo.

Čl. 48.

Službenik je podnio zahtjev za pomoć radi pokrića troškova lijekova te je priložio račune o kupljenim lijekovima u 2019. i 2020. godini. Službenik nije ostvario pravo na naknadu u 2019. godini.

Može li se tom službeniku odobriti pomoć temeljem računa iz 2019. godine?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 14/48.

Budući da je zastarni rok za ostvarivanje prava iz radnog odnosa općim propisom određen u trajanju od 5 godina od dospijanja pojedinog materijalnog prava, sukladno članku 48. stavku 3. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ostvaruje se pravo na materijalnu pomoć temeljem računa izdanih 2019. i 2020. o kupljenim lijekovima najviše do iznosa jedne proračunske osnovice jednom godišnje pod uvjetima navedenim u tumačenjima broj 8/48 od 26. ožujka 2019. i 12/48 od 6.

veljače 2020., te se može odobriti pomoć i za 2019. godinu, sukladno priloženim računima, pod uvjetom da je osoba koja je zatražila pomoć u navedenom razdoblju imala status državnog službenika.

Čl. 46.

Da li obitelj državnog službenika, koji se na radnom mjestu zarazio koronavirusom i na kraju preminuo od posljedica zaraze, pravo na pomoć iz članka 46. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 2/46.

Smrt službenika i namještenika za koju je utvrđeno da je nastupila kao posljedica zaraze koronavirusom na radnom mjestu smatra se gubitkom života službenika i namještenika u obavljanju ili povodom obavljanja službe, odnosno rada.

Čl. 50. st. 9.

Po nalogu Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije, policijski službenici Policijske uprave virovitičko-podravske po poslovima nadzora državne granice upućuju se, između ostalog, na rad (terenski rad) u Policijsku upravu karlovačku, u Policijsku postaju Cetingrad.

Za vrijeme trajanja terenskog rada u Policijskoj upravi karlovačkoj, Policijskoj postaji Cetingrad, koje u pravilu traje 10 dana, policijski službenici Policijske uprave virovitičko-podravske smješteni su u objektu „Holiday Park Macola“, Grabovac 101 i do mjesta rada u Policijskoj postaji Cetingrad gdje se vrši otprema službe, a radi se o udaljenosti od 40 kilometara za odlazak i povratak, treba im 40 minuta vožnje u jednom smjeru. Policijski službenici pri tom koriste službeno vozilo i u službenoj su odori.

S obzirom na odredbu članka 50. st. 9. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, kao i različita tumačenja navedene odredbe od strane Zajedničke komisije za tumačenje odredba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, molimo Vas za mišljenje da li policijskim službenicima vrijeme provedeno u vožnji od objekta smještaja do Policijske postaje Cetingrad gdje se vrši otprema službe i gdje započinju s radom, kao i za vrijeme provedeno u vožnji pri povratku, treba uračunati u stvarno odrađene sate rada, odnosno u ovom slučaju dva sata prekovremeno, budući da je rad policijskih službenika organiziran u turnusu u smjenama od po 12 sati dnevno?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj od 5/50 od 4. studenog 2019. godine.

Čl. 65.

Može li se odredba članka 65. Kolektivnog ugovora, kojom je propisano da namještenik zbog osobno uvjetovanog otkaza ima pravo na otpremninu u visini 65% prosječne mjesečne plaće isplaćene u zadnja 3 mjeseca prije prestanka radnog odnosa, za svaku godinu radnog staža u državnoj službi, analogno primijeniti i na državnog službenika, s obzirom da za državne službenike nije ništa drugačije ugovoreno, pa bi u navedenoj pravnoj situaciji državni službenici trebali imati ista prava kao i namještenici, a što je potvrđeno i u dosadašnjoj praksi primjene Kolektivnog ugovora?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 1/65.

Uzimajući u obzir da je intencija odredbe članka 65. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike propisivanje prava na povoljniju otpremninu kada ne dolazi do prestanka radnog odnosa zbog skrivljenog ponašanja, odredba članka 65. stavka 2. Kolektivnog ugovora primjenjuje se na jednak način i na službenike i namještenike u slučaju osobno uvjetovanog otkaza.

Čl. 49.

Dana 1. rujna 2019. stupio je na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 80/19), sukladno kojem se povećao neoporezivi iznos dnevnice za službena putovanja i za rad na terenu u tuzemstvu, na način da je od 1. rujna 2019. godine neoporezivi iznos pune dnevnice 200,00 kuna umjesto dosadašnjih 170,00 kuna, a za pola dnevnice 100,00 kuna umjesto dosadašnjih 85,00 kuna.

Prema članku 63. stavku 6. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama („narodne novine“, br. 128/17 i 47/18), ukoliko dođe do promjene poreznih propisa kojima se neoporezivi iznos povećava, u tom slučaju će se od dana primjene tog propisa za toliko povećati iznos dnevnice ugovorene tim kolektivnim ugovorom.

Imajući u vidu navedeno te s obzirom na odredbe članaka 49. i 109. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, trebaju li se državnim službenicima i namještenicima od 1. rujna 2019. godine isplaćivati dnevnicе u iznosu od 200,00 kuna, odnosno 100,00 kuna (za pola dnevnice)?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 2/49 od 2. prosinca 2019. godine te Tumačenje broj 3/49 od 2. prosinca 2019. godine.

**PREDSJEDNICA
KOMISIJE**

Iva Bolanča

